

Riigikogu kultuurikomisjoni istungi protokoll nr 84

Tallinn, Toompea

Esmaspäev, 13. juuni 2016

Algus 11.10, lõpp 12.50

Juhataja: Laine Randjärv

Protokollija: Merje Noorlind

Võtsid osa: Aadu Must, Heidy Purga, Kalle Muuli, Krista Aru, Mihkel Raud, Märt Sults, Viktoria Ladõnskaja, Yoko Alender, Angelika Berg (nõunik-sekretariaadijuhataja), Atko-Madis Tammar (nõunik);

Riigikogu liige Anne Sulling

Puudus: Mailis Reps

Kutsutud: Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse juhatuse esimees Hanno Tomberg ja turundusjuht Piret Reinson (3. päevakorrapunkti juures) ja Haridus- ja Teadusministeeriumi EL ja rahvusvahelise koostöö osakonna nõunik Randel Kreitsberg ja teadusosakonna peaekspert Martin Eessalu (4. päevakorrapunkti juures)

Päevakord:

1. Nädala töökava kinnitamine
2. Säilituseksemplari seaduse eelnõu (157 SE II) - III lugemise teksti heakskiitmine
3. Ülevaade Eesti brändi kontseptsioonist ja edasistest arengutest
4. Eesti seisukohad komisjoni teatise „Euroopa pilvandmetöötuse algatus. Konkurentsivõimelise andme- ja teadmuspõhise majanduse ülesehitamine Euroopas“ kohta - arvamuse andmine ELAKile
5. Kollektiivne pöördumine "Riik peab suhtuma kõigi laste haridusse võrdselt" - vastamine
6. Muud küsimused

1. Nädala töökava kinnitamine

Komisjoni istung esmapäev, 13.06.2016 11:10

1. Nädala töökava kinnitamine
2. Säilituseksemplari seaduse eelnõu (157 SE II) - III lugemise teksti heakskiitmine
3. Eesti brändi kontseptsiooni tutvustamine
4. Digitaalse ühtse turu paketi teadusandmete vahetamise ja juurdepääsetavuse osa puudutavad seisukohad - arvamuse andmine ELAKile
5. Riigikogu otsuse eelnõu „Riigikogu liikmest Eesti Rahvusringhäälingu nõukogu liikme nimetamine“ – esimese lugemise tekst, otsus esitada esimesele lugemisele tekst muudetud kujul
6. Kollektiivne pöördumine "Riik peab suhtuma kõigi laste haridusse võrdselt" - vastamine
7. Muud küsimused

Komisjoni istung teisipäev, 14.06.2016 14:00**1. Ülevaade Rahvusoper Estonia tegevusest**

Laine Randjärv tegi ettepaneku kinnitada nädala töökava järgmise muudatusega: jätta ära esmaspäeval (13.06) päevakorrapunkti 5 (Riigikogu otsuse eelnõu „Riigikogu liikmest Eesti Rahvusringhäälingu nõukogu liikme nimetamine“ – esimese lugemise tekst, otsus esitada esimesele lugemisele tekst muudetud kujul) arutelu ning täiendada sama punktiga teisipäevast, 14. juuni päevakorda.

Otsustati:

1.1. Kinnitada muudetud nädala töökava (konsensus)

2. Säilituseksemplari seaduse eelnõu (157 SE II) - III lugemise teksti heakskiitmine**Otsustati:**

2.1 Kiita heaks kolmanda lugemise tekst (konsensus).

3. Ülevaade Eesti brändi kontseptsioonist ja edasistest arengutest

Hanno Tomberg andis komisjonile ülevaate Eesti brändi arendamisest Ettevõtlike Arendamise Sihtasutuses (EAS) alates 2014. aasta augustist. Tombergi sõnul võttis EAS koostöös Riigikantseleiga kaks aastat tagasi eesmärgi värskendada Eesti turunduskontseptsiooni. Varasemalt eraldiseisvalt ainult Eesti kuvandiga tegelnud EASi meeskond lõpetab praegusel kujul oma tegevuse ning rolli võtab üle EAS turundusosakond. **Piret Reinson** andis komisjonile Eesti brändi projekti ülevaate. Läbi on viidud intervjuud riigi brändi jaoks oluliste valdkondade esindajatega ning toimunud on 9 töötuba, kus osalesid ca 350 inimest ning investeeriti ca 2500 töötundi. Selle käigus saadi kinnitust riigi brändi peamiste tegevuste ja alustalade osas ning ideid toodete-teenuste arendamiseks ja turunduskommunikatsiooniks. Reinsoni sõnul on vaja Eesti turundamiseks ning majanduse elavdamiseks Eesti brändi virtuaalset teenusekeskkonda ehk tööriistakasti fotode, esitluspõhjade ja parimate praktikatega. Loodava teenusekeskkonna olulisemad kasutajad on eksportivad ning välisinvesteeringuid kaasavad ettevõtted, turismiga seotud organisatsioonid, avalik sektor ja kolmas sektor, sealhulgas ka Eesti Vabariik 100, Euroopa Liidu eesistumine jt projektid. Samuti saab Eesti brändi kasutada ka Eesti füüsiliste väravate juures nagu sadam, raudtee ja lennujaam ning virtuaalsete väravate, nagu www.visitestonia.com, linnade veebilehed jt juures. Reinson lisas, et juuni lõpus on kavas teha algust Eesti brändi toimetamisi kajastava blogiga, kus saavad sõna Eesti parimad disainerid, kes on brändi loomeprotsessi kaasatud. Samuti alustatakse virtuaalse tööriistakasti (virtuaalne teenusekeskkond) testimist, mille avamine on plaanis jaanuaris 2017. Reinsoni sõnul töötatakse edasi ka sini-must-valge värvikombinatsiooniga, mida ettevõtted juba kasutavad. **Anne Sulling** selgitas, et teda ajendas kaks aastat tagasi ettevõtlusministrina Eesti turunduskontseptsiooni uuendama see, et nappis asjakohaseid turundusinstrumente, mida ettevõtted saaksid kasutada välisurgudel. Sulling avaldas arvamust, et hollandlase Peter Kentie pakutud kontseptsioon võiks olla üks osa Eesti brändi lahendusest.

Istungil leiti, et „Welcome to Estonia“ märk töötab hästi turismivaldkonnas ning võiks seal kasutusel olla ka tulevikus. Komisjon toetas Eesti brändi arendamist ning soovis EASi esindajatega uuesti kohtuda sügisel.

Otsustati:

3.1 Võtta info teadmiseks (konsensus).

4. Eesti seisukohad komisjoni teatise „Euroopa pilvandmetöötuse algatus. Konkurentsivõimelise andme- ja teadmuspõhise majanduse ülesehitamine Euroopas“ kohta - arvamuse andmine ELAKile

Randel Kreitsberg tutvustas Euroopa tööstuse konkurentsivõime parandamiseks esitatud teatiste paketi Euroopa pilveandmetöötuse algatust ning Eesti seisukohti selle algatuse kohta. Eesti toetab avatud teaduse pilvteenuse väljaarendamist, mis muudab juurdepääsu teadusandmetele ja arvutusressurssidele lihtsamaks, odavamaks ja tõhusamaks. Eesti soovib, et teaduse pilvteenuse rahastamisel tuleb luua ühtne juhtimisstruktuur ning tagada riikide võrdsetel alustel osalemine andmetaristute üleeuroopaliste loomisel. Teaduse pilvteenuse rahastamise mudel peab olema selge ning eraraha kaasamisel ei tohi takistada eri osaliste juurdepääsul teadusandmetele ja taristule. Teaduspilve loomisel tuleb tugineda olemasolevatele taristutele ja võrgustikele ning kasutada hajusat arhitektuuri. Teaduspilve teenuste ja taristut paremaks kasutamiseks tuleb arendada teadlaste digioskusi ning teha asjakohast selgitustööd.

Komisjoni liikmed juhtisid tähelepanu, et Eesti on juba osalenud suurtes andmetaristuprojektides ning ka Eesti teekaardil toetatakse märkimisväärselt andmetaristuprojektide arendamist. Seepärast küsiti, milline saab olema seos meie taristutel ja loodaval Euroopa pilvandmetöötuse taristul. Vastuse kohaselt toob Eesti oma seisukohtade punktis 4 välja, et teaduspilve loomisel tuleb tugineda olemasolevatele infrastruktuuridele ja võrgustikele ning kasutada hajusat arhitektuuri, arvestades muuhulgas ka olemasolevate erialaste andmetaristute eripäradega. Vastuse kohaselt pole Euroopa lähenemine selles küsimuses veel detailselt läbi arutatud.

Krista Aru küsimusele, kas Euroopa teaduseandmete töötuse arengud ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi eestvedamisel koostatav teaduse avaandmete roheline raamat on omavahel kooskõlas vastati, et pilveteemaga seoses pole viiteid rohelisele raamatule tehtud ning mõõndi, et kooskõla pole kontrollitud.

Krista Aru küsimusele Riigi Infosüsteemide Ameti eestvedamisel arendatava Eesti Teaduspilve ning kavandatava Euroopa teaduse pilveteenuse omavahelisest koostoimest vastati, et konkreetselt selle teemaga pole seisukohtade ettevalmistamisel tegeletud, kuid Eesti teaduspilv peaks olema heaks eelduseks Euroopa teaduspilvega liitumisel.

Aadu Musta küsimusele, kuidas on kaasatud seisukohtade ettevalmistamisesse teemaga varasemalt tegelenud EENet vastati, et viidatud üksus on nüüd Hariduse Infotehnoloogia Sihtasutuse koosseisus ja nendega on koostööd tehtud.

Laine Randjärve küsimusele andmete turvalisuse kohta pilvetöötuses vastati, et üldreeglina on avaandmed kättesaadavad kõigile, kuid teatud juhtumitel, kui tegemist on intellektuaalset omandit puudutavate küsimustega, on lubatud ka erandid kättesaadavuse piiramiseks.

Kalle Muuli küsimusele, kuidas võimaldatakse või piiratakse pilves olevate teadusandmete kasutamist kolmandatele riikidele vastati, et Euroopa teaduspilv rajatakse eelkõige Euroopa konkurentsivõime tõstmiseks, mistõttu ei saa kolmandatel riikidel olla neile andmetele juurdepääsu ühestel alustel Euroopa Liidu liikmesriikidega. Samas teevad Euroopa teadlased tihedat koostööd näiteks Ameerika või Jaapani teadlastega, mistõttu mingil viisil peab juurdepääsu siiski võimaldama ning see teema tuleb lahendada autentimissüsteemi kaudu. Samas mõõndi, et täpset ülevaadet kolmandate riikide teadlaste juurdepääsu kohta Euroopa teadusandmete pilve pole.

Kultuurikomisjon pidas oluliseks, et Euroopa teaduspilve andmete kättesaadavus kolmandate riikide teadlastele oleks tähelepaneliku vaatluse all.

Otsustati:

4.1 Toetada Vabariigi Valitsuse ettevalmistatud Eesti seisukohti pilvandmetöötluse algatuse kohta (konsensus).

5. Kollektiivne pöördumine "Riik peab suhtuma kõigi laste haridusse võrdselt" - vastamine

Otsustati:

5.1 Vastata pöördumisele ning lugeda kollektiivse pöördumise algatajate poolt pöördumises püstitatud probleem lahendatuks muul viisil (Riigikogu kodu- ja töökorraseduse § 152¹⁴ p 6) (konsensus).

6. Muud küsimused

6.1. Pöördumine Kesk-Eesti kultuuriprogrammi asutamise küsimuses

Otsustati:

6.1.1. Vastata kirjale (konsensus)

6.2. Eesti Haridustöötajate Liidu pöördumine

Otsustati:

6.2.1. Vastata kirjale (konsensus)

6.3. Raport – arutelu

Kultuurikomisjon otsustas koostada raporti, mis annaks ülevaate uutest meediakanalitest ning -väljaannetest, mis on suunatud teiselele elanikkonnale ning nende võimalikust mõjust teiselele elanikkonna informeeritusele. Raporti koostamiseks intervjueritakse meediakanalite juhte, analüüsitakse valdkonnas tehtud uuringuid ning vaadeldakse tegevuskavade rakendumist.

Ettepaneku kohaselt on raportööriks kultuurikomisjoni liige Viktoria Ladõnskaja. Raport peaks valmima sügisistungjärgu jooksul.

Otsustati:

6.3.1. Koostada raport ülevaate saamiseks uutest meediakanalitest, mis on suunatud teiselele elanikkonnale ning nende võimalikust mõjust elanikkonna informeeritusele (konsensus)

6.3.2. Nimetada raportööriks Viktoria Ladõnskaja (konsensus)

6.4. Riigikontrolli audit „Eesti Rahvusringhäälingu juhtimine ja rahastamine“

Otsustati:

6.4.1. Võtta teadmiseks (konsensus)

6.5. Kultuurikomisjoni istung esmaspäeval, 29. augustil kell 11 - arvamuse andmine ELAKile Eesti seisukohtade kohta audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi muudatuste osas.

Otsustati:

6.5.1. Kinnitada kultuurikomisjoni istung 28. augustil kl 11.00 (konsensus)

(allkirjastatud digitaalselt)

Laine Randjärv

Juhataja

(allkirjastatud digitaalselt)

Merje Noorlind

Protokollija